

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

"GLASUL
DOBROGEAN"

Органъ на Българско
то малцинство
Румъния

НАМЕНТЪ
година ..300 лей
За 6 месеца . . 160

съ: Glasul Dobrogean
Elisabeta 4 Bazargic

ЕХОТО, КОЕТО СЕ ОТЕКВА

Попият професоръ по органична химия отъ курещкия универси- г. Г. Г. Лонжинеску, който правеше щастливи момонения въ време на ацията си, за да ни го- ри по разни актуелни и и злоби на деня, наажъ се бѣше изра- лъ така:

Уверенъ съмъ, че вие не се още разпитали защо която тронове се сринаха последователно. Но азъ съмъ съ- така уверенъ, че Вамъ е известно по коя при- рухнаха държави и вла- ства, като римската империя, и а т о госпо- ството на Чингисъ - хана владенията на Карла и т. д. Е добре, господа, да не основната причи- за изчезването на тия и- рически явления по начинъ, то нито следа да не оста- отъ тѣхъ, се дължи из- числено на едно единст- обстоителство: тия им- ии и царства, завладѣли обединяващи въ своите пре- ии многобройни чужди земи народи не можеха да ги обединятъ къмъ господству- щия елементъ, понеже уп- ржавяваха върху тѣхъ непре- снатъ натискъ, откъзваха въ почти всѣко право на ичестване и будѣха съ- ва у тия бедни, изтерзани мемена и народи едно по- тоячно недоволство и него- ване, което търсеше да се изрази стихийно и небузда- о при първото удобно обсто- ителство. Въ това отноше- ие живѣе и близкъ примѣръ, че да ни служи разлада- то на Австро-унгарската империя. Само Велика Бри- тания не се разкапе ни- кога, ако продължава да во- и своята традиционна поли- тика на лоялност и удиви- телна толерантност къмъ чуждите, които включва въ своите широки граници".

Когато чета въ столич- ния печатъ, въ неговите най-големи и най-сери- зни представители ядни акани къмъ малцинства- та отъ Кралството съ ка- тегоричната забрана да се "вмѣсватъ въ работитъ на нашата държава", ко- ято следя органитъ на разнитъ малцинства въ страната, събрали всички

усилия да отбиватъ не- заслужени удари, нанася- ни имъ отъ страна на шу- мящи патриотари, говоря- щи отъ името на румън- ския народъ; когато чу- вамъ категорични изявле- ния на отговорни факто- ри, насочени срещу ин- ститутите и напълно закон- ни и лоялни прояви на румънските граждани отъ другъ народностенъ про- изходъ, неволно ми се струва, че долита до слу- ха ми ехото отъ внуши- телните думи на моя нѣв- гашенъ професоръ.

И въ нашия край неот- говорни елементи, за ща- стие и честъ на румън- ския народъ — едни отъ най-долнопробните и де- класирани отайки на об- ществото — се стремятъ да създадатъ еднаствѣ- ршено неблагоприятна за българското малцинство атмосфера, инжектирай- ки ограничения обсегъ на обществено-политичес- кия животъ отъ Нова Добруджа съ вулгарни подстрекателства, клевети и закани. За голѣмо съжаление тия унизител- ни за човѣшкото достоин- ство похвати намиратъ отгласъ по нѣкога, както въ широката маса на съ- жителитъ ни-румънци (ко- лониститъ), така и въ кржгове и срѣди, кжде- то би трѣбвало да сегле- да по-трезво, по-сериозно и по-далновидно на нѣ- щата.

Ние горещо желаемъ всѣко недоволство о т ъ насть, българитъ въ Доб- руджа, па и отъ цѣла Румъния, да бжде откритъ разгледанъ, бидейки готови да дадемъ искре- но и откровенно всички освѣтления и да поне- семъ послѣдствията на вината си, ако се докаже, че имаме такава.

Има ли межданъ при това предложение да бж- демъ заподозирани въ намѣрения и дѣла, които дори не сж ни минавали презъ ума?

Л. П. СТАНЧЕВЪ

Чети днесъ в-къ Добруджански гласъ

УБИЛИ ЕДНОГО...

Отъ тудя нослхсь стоны,
Отъ тудя пахлѣ кропю...

Оня день въ с. Арнаутларъ, каварненско, бива извършено едно убиство, но тези пжтъ жертвата не е българинъ.

Младия колонистъ отъ Ма- кедония Парисъ Д. Топа билъ голѣмъ бабантинъ и свикналъ да си пасе овцетъ изъ нивитъ на мѣстнитъ жители-българи. Облакванията и молбитъ на по- следнитъ не помагали. Тогава тѣ биватъ принудени да усло- вятъ за пазачъ на "мерата" колониста отъ старото кралство И. Броска.

Топа веднага се закарналъ, че ще покаже кой е. И още на другия день вкарва стадото си въ нивата на пазача, засѣта съ ечемикъ. Броска изпраща мом- ченцето си да изгони овцетъ. Овчаря македонецъ, обаче, го залавя и жестоко набива.

Разсърдения Боса взема то- гавя пушката си, отива на ни- вата и стреля въ Топа, про- низвайки му гърдитъ. Следъ малко ранения почива.

Броска се предава на жан- дармерийския постъ, който го препраща въ прокурорския пар- кетъ отъ Базарджикъ. Трупя бива аутопсиранъ отъ д-ръ М. Офлу.

5 години затворъ за убийство

Констанца — Апелатив- ниятъ съдъ произнесе при- сждата по убийството, из- вършено презъ 1933 г. въ с. Присекани, Калиакренски окръгъ. Както е известно, тогава бѣ убитъ по жестокъ начинъ жителя Стоянъ Ва- силевъ отъ колониста Ни- колаевъ Б. Муку. Следъ дълги отлагания апелативниятъ съдъ издаде присжда, спо- редъ която убиецътъ се о- сжжда на петъ години зат- воръ.

Югославия купували орждия отъ Крупъ

Бѣлградъ — Въ мѣстни- тѣ официални срѣди съ из- ненада се посрещна съоб- щението дадено отъ чужди- тѣ вѣстници, какво, Югосла- вия била направила голѣми оржжейни поржчки въ кру- повитъ заводи. Съобщение- то се свързва съ скорош- ното посещение на г. д-ръ Шахтъ въ Бѣлградъ.

Малко бѣзбръжние!

Преди нѣколко дни, близо до нашето крайбръжие, на нѣ- колко мили на вжтре въ мо- рето, е падналъ съ голѣмъ шумъ и трѣсъкъ, разпрѣска- ващъ ослѣпителна свѣтлина, единъ грамаденъ метеоръ.

Е, това е вече явенъ знакъ за скорошното ни преселение

въ царството Божие! Ако този огроменъ метеоръ, напр., само съ нѣколко мили бѣше се сгромолясълъ къмъ бръга — на ти тебъ многострадална Добруджо избавена отъ всѣ- какви зли духове и отъ лу- каваго, аминъ!.

Нѣколко факти

При полагане на клѣтва на новитъ основни учители отъ Калиакренски окръгъ, директорътъ на префектура- та г. Попеску имъ пожелалъ: "...да си изпълняватъ дъл- га, който е да събудятъ и затвърдятъ национали- зма въ Калиакра" (Уни- версулъ" г. 53 № 208 отъ 20 юний т. г.).

Когато нѣколко души го- рѣха демократичнитъ вест- ники отъ столицата въ цен- тѣра на Базарджикъ, взе- мащия участие окръженъ протоерей св. Добреску за- едно съ единъ попъ-гарди- стъ, се провикна:

"Добре, че се намѣриха тукъ двама македонци, за да изгорятъ вестници- тѣ, иначе бихме станали

за срамъ предъ хората!". Въ голѣмото село Дой- мушларъ отъ Дуросторски окръгъ бѣше свикано на- последкъ голѣмо събра- ние на националъ-християн- ската партия. Оратори сж били все македонци: Мих. Маджару, Дум. Чоти, Кар- ники, д-ръ Перикле Папа- хаджи и др.

Гръмъ убива 4 вола

Отъ с. Гаргалъкъ, каварнен- ско ни съобщаватъ, че днесъ, 19 т. м., преди обѣдъ, преди да завали, силенъ гръмъ е падналъ въ двора на жителя Павелъ Лимонъ.

Гръмътъ е убилъ на мѣсто четиритѣхъ вола намиращи се въ двора и слабо контузилъ единъ отъ синоветъ му.

За свещеницитъ отъ Нова Добруджа

Свещеника-мисионеръ отъ Балчикъ Илия И. Имбреску ето какво пише за своитъ колеги отъ Южна Добруд- жа:

"Съ законъ презъ 1924 г. се позволи на основнитъ учи- тели следъ 6 месеченъ курсъ при епископията отъ Кон- станца да ставатъ свещени- ци. На тия курсове, обаче, не се представиха най-добри- тѣ учители. Напротивъ, твърде много несериозни хо- ра и дори подходящи, като клиенти за сждилищата (на и за затворитѣ!) се прислам- чиха въ тия курсове не отъ любовъ къмъ църквата, нито за "вѣрховнитъ държавни ин- тереси" (както се казва при подобни случаи) а чисто и просто за кърпачество. Но не само свещеницитъ — даска- ли се ржководятъ отъ мръс- ни емитки, а и семинари- ститъ, па даже и теолози- тѣ, които сжщо не отгова-

рятъ на сана си".

Така искрено изповѣдва свещеника отъ Балчикъ, който е видѣлъ много ра- боти и който трѣбва да познава сжщо не малко дѣла и дѣлца на колегитъ си.

На 17 т. м. поповетъ отъ цѣлия окръгъ се събраха въ Базарджикъ. Следъ ка- то изгориха демократични- тѣ вестници въ центѣра на града, отидоха да сждятъ "дрѣзкия" си колега, който прави горнитъ разкрития.

А Господъ гледаше отъ високитъ небеса съ озада- чение добруджанската зе- мя и търсѣше своитъ слу- жители...

Голѣми германски морски маневри

Отъ Стокхолмъ съобща- ватъ, че германската воен- на флота, отъ нѣколко дни е излѣзла на маневри край бръговетъ на Швеция.

ОТЪ ТОВА ПО-ЯСНО!..

Когато ние посочваме на конкретни случаи, които сж от тревожно значение, когато подчертаваме известни тенденции и сочимъ на открити поведения, винаги се е търсило да се заподозрѣ нѣщо, което никога не е било въ нашитѣ намѣрения.

Ето днесъ единъ румънски вестникъ иде открито да изповѣда това, което сме бивали принуждавали отъ нашето мрачно ежедневие да изтъкнемъ.

Въ бр. 13 год. IV отъ 15 юний т. г. на мѣстния листъ „Легионари“ директора му Кола Чумети, адвокатъ и учителъ въ румънската мжжка гимназия отъ Базарджикъ, следъ като е увѣренъ, че въпроса за раздѣлната на населението между България и Румъния е на дневенъ редъ, ето какво пише:

„Г-нъ Титулеску преди да предложи на България раздѣлната на населението, трѣбва да приложи спрямо българитѣ отъ Румъния следнитѣ мѣрки:

1) Да заповѣда да не фигурира въ цѣла Добруджанитѣ единъ чиновникъ отъ българско произхождение, сжествуващитѣ понастоящемъ да ги изхвърли и въ никой случай да не ги премѣстятъ въ нѣкое друго мѣсто на Кралството. Да не остане нито единъ кметъ българинъ, а пъкъ депутатитѣ - българи да ги изключи отъ нац.-либералната партия, което ще повлече лишаването имъ отъ мандата.

2) Да заповѣда щото всички, които знаятъ малко да четатъ между българитѣ и се изявяватъ като българи

да бждатъ преследвани и набивани.

3) Всички отъ градоветѣ, които сж се учили на български да бждатъ откарани въ Молдова, така че Базарджикъ да остане пустъ, понеже всички българи влизатъ въ тази категория.

Ако всичко това се види прекалено варварско, както биха нѣкои възкликнали, нека цивилизована Румъния се придържа къмъ една единствена точка: глобата. Да облага максимумъ българитѣ.

Така само ще бжде принудена България да склони за раздѣлна на населението: румънитѣ отъ България да дойдатъ въ Румъния, а българитѣ отъ Румъния да бждатъ изпратени въ България!“

А въ уводната статия отъ сжщия брой на този листъ четемъ следнитѣ зловещи констатации и предложения:

„Трѣбва да си дадемъ смѣтка, че държавата съ най-многочисленни етнически малцинства е Румъния; че държавата, която има най-голямъ интересъ да се задуши идеята за народностнитѣ малцинства е пакъ румънската държава и че държавата, която нѣма никакъвъ интересъ да се предизвиква намѣсата на чуждитѣ държави въ държавитѣ съ народностни малцинства е пакъ румънската държава!“

Колко ясно, колко категорично и колко открито сж казани нѣща, които ние тѣй отблизо чувстваме!..

Л. П. С-въ

ПО БРАТСКИ

Отъ известно време между хамалитѣ-работници отъ града и търговцитѣ македонци бѣ изникналъ доста остъръ конфликтъ. Работниците, на брой около 200 души, бѣха се организирали и работѣха на опредѣлени смѣни. Тоя редъ не бѣше по угодата на търговцитѣ-македонци. Разрешението на въпроса стигна до компетентността на отговорнитѣ власти, за което въ мѣстното окръжно управление се състоя едно съвѣщание, въ което освенъ мѣстнитѣ власти, присѣствува и делегата на министерството на труда.

Конфликтътъ биде уреденъ, като се реши работниците да се откажатъ отъ приетия редъ да работятъ на смѣни, а да се раздѣлятъ на две групи, отъ която едната да работи съ търговцитѣ-македонци, а другата — съ другитѣ търговци отъ града.

Санкциитѣ противъ Италия вдигнати

Една телеграма отъ Лондонъ съобщава, че английското правителство е решило да вдигне приложенитѣ санкционни мѣрки противъ Италия.

Победата на Италия въ Абисиния озадачи твърде много великитѣ сили. Днесъ никой отъ тѣхъ не настоява за подържането на санкциитѣ, които и безъ това, бѣха наложени само накнига.

ПРЕГОВОРИТѢ между КИТАЙ и ЯПОНИ

Отъ Пекингъ съобщаватъ, че японската и китайска делегации заминали за Тринтинъ, кждето щѣли да поч-

ПО СЪЖПКИТ на предшественицитѣ ни

Печатаната статия подъ горното заглавие въ миналия брой на в-къ „Добруджански гласъ“ е предизвикала голѣмъ интересъ у нашитѣ читатели и азъ бѣхъ отрупанъ съ сведения, факти и документи, свидетелстващи за отдавнашното сжществуване на българския елементъ въ Добруджа и частно въ Калиакренски окръгъ.

Въ начало трѣбва да поправа една груба печатна грѣшка. Датата отъ плочата въ с. Сърнено не е 1876 а 1776, въпрочемъ то се подразбира отъ текста.

Днесъ ми бѣше донесено копие отъ надписа на една мраморна плоча, изкопана въ градината на жителя Митю Рачевъ отъ Каябей-кьой.

Надписа е на грѣцки, съ съкращения и гласи приблизително така:

„Границата на извора Яковъ синъ на Кану Георги Дончувъ отъ Тимокиния (римското название на селището Каябей-кьой Н. Б.) тепрезале [представителъ, посланикъ Н. Б.] на цѣлата... (неразгадаемо Н. Б.) се прицели и съругата му Тодора въ година 1614 индиктий 12ий месецъ юний 15“

Отъ имената и отъ начина, по който е съчиненъ този надписъ не сжществува съмнение, че се говори за виденъ българинъ отъ това село, който е билъ о-

блѣченъ въ нѣкаква въ Впрочемъ, въ Каябей-кьой никога е нѣмало грѣцки. Въ гробището край Сатълмъшъ, каварна има множество стари метници, които сведѣта за погребани презъ година българи.

На единъ доста запасалтиръ, печатанъ въ скаа презъ 1685 год., открихъ въ с. Карапча следния надписъ съ славянски букви:

„Да са знай този пѣсѣтъ Станисъ козана го Кранка за К (роша) 50 а дина 1765“.

На последната страница на псалтира сано съ по-модеренъ черкъ:

„Да са знай дѣту го дѣдо Станку Миневъ за 5 ша Павли и Станку и Ячма пратя унуката му Станку“.

Край Карапча има мѣсто, наречено „стасело“, край което имабище съ три надгробни мѣни, на единъ отъ има надписъ: „... раб Колю 1784“.

Донесоха ми се листи стари тефтери на търгитѣ и занаятчиитѣ бѣ отъ Добруджа, отъ сѣ дати преди 1800 год. е белязано: „колко е дадено нѣкому ситѣкой да зима“. Но по въпросъ въ бждеше.

Л. П. СТАНИ

ЕДНО ПОЛЕ ЗА РАБОТА

Въ вестникъ „Миръ“ г-жа Лидия Шишманова пише една статия върху мненията на нѣкои чужденци за операта на Панчо Владигеровъ „Царъ Калоянъ“. Следъ като предава изненадата и възторга на чужденцитѣ предъ тая българска опера, г-жа Лидия Шишманова завършва съ думитѣ: „Констатирамъ още веднажъ, че българитѣ тѣй велики въ много отношения (особено умѣятъ да търпятъ страданията!), сжвсемъ не умѣятъ да правятъ пропаганда за себе си, за изкуството си, въ страната на и въ странство“.

За жалостъ, заключението на г-жа Шишманова — не първо по рода си — не е само ефектна вестникарска фраза съцель да се стресне българската обществена съвестъ, а голѣма и

неоспорима истина.

Още по-жалка е, че и ние, българитѣ отъ Румъния — безкрайно велики въ страданията — сме удивително нищожни, когато става дума за оценяване на нашитѣ художествени продукти и създаване интересъ къмъ тѣхъ между румънския интеллигентенъ свѣтъ.

Самозабравени въ „обществени“ кавги и разправии, или тжнещи въ най-автентичната, така наречена ориенталска апагия — какъ ще ни дойде на умъ, че има румънци, които живо се интересуватъ за нашата музика, за нашата литература, въобще за плодовитѣ на нашия творчески духъ?

Наистина, представи се една българска пиеса въ Букурещкия народенъ театъръ, хорътъ „Родина“ даде единъ

концертъ въ Букурещъ, уреди се българска радио-вечеръ, преведе се една книга на Йорданъ Йовковъ — но тия прояви причинили толкова радостъ въ нашитѣ души, блѣснаха и угаснаха като искри, за да се възцари пакъ сивото безразличие. Тукъ-таме по нѣкоя статия за Ботевъ отъ Василе Христо, нѣкои стихове на Димчо Дебеляновъ, преведени отъ Кривелия, които минаватъ незабелязано — малки подробности въ историята на румъно-българското сближение.

А какъвъ е приносътъ на насъ, добруджанци, къмъ това тѣй необходимо и тѣй разтърбено сближение? — Случаенъ, несистеменъ и безрезультатенъ.

Ще приведа нѣкои факти, отъ които ще се види какъ нашата харова пѣсенъ, напимѣръ, се цени отъ румънскитѣ музиканти.

Г-нъ Шефанъ Попеску, професоръ по музикално интер-

претиране въ Кралската музикална Академия, е разучавалъ нѣколко български пѣсни съ хора на Академията. По-преди той разучи „Гурбетчия“ отъ Ал. Кръстевъ и „Мларъ свирачо“ отъ Бехтеровъ, а презъ 1932 год., когато хорътъ му — поканенъ отъ д-во „Седѣнка“ — даде концертъ въ Силистра, въ програмата фигурираха „Ржченица“ отъ Добри Христовъ и „Овчаръ македонецъ“ отъ добруджанския композиторъ Петъръ Бояджиевъ.

Не веднажъ предъ пълна аудитория г. Шефанъ Попеску е изказвалъ възхищението си отъ българската народна пѣсенъ, както предъ самотитѣ мотиви, така и предъ творческото богатство и художествената фантазия, съ която тия мотиви се разработватъ. И днесъ г-нъ Попеску е готовъ да изпълнява български пѣсни. Той иска само текста

да му се превежда на румънски, защото, наистина, трѣе за румънци да пѣятъ единъ непонятенъ за тѣхъ зникъ. Никой не се е пѣчилъ да преведе едана пѣсенъ, за да може българто изкуство да използвава говолението на г-нъ проф. ра.

Г-нъ Киреску, сжщо професоръ въ Академията и редакторъ на познатия хоръ „Карменъ“, всѣка на дава съ хора си единъ традиционенъ коледенъ концертъ въ Атенеуль Румънъ. Отъ години насамъ въ програмата на концертитѣ не липсва коледна пѣсенъ на Добри Христовъ — уви! — постоянно на и сжща. Пѣсенъта не е най-значителнитѣ творби на българския композиторъ, тѣй се е харесала на Киреску, че нему — по ли изглежда, на друга, е свѣда я извади отъ програмата.

НА МАЛЦИНСТВАТА

СИЛНОТО НАРОДНОСТНО МАЛЦИНСТВО

Фактът е, че според официалната статистика, живущи на едно народно малцинство. По-голямата част от тях са еврейското, българското, българо-украинското и украинското малцинства.

Със малцинствата, които живеят в известни области, живее и евреят, който е пръв в Румъния. Пакъ официалната статистика, броят на евреите е най-голям

еврейското малцинство в Румъния е и организирано. Голяма част от евреите водят чисто политическа, като освен чисто политически организации, още и политическа партия. Част от евреите са запознати за политически партия. Много от тях са важни в организирани в румънска държава.

Много или много, в Румъния е имало по един или други причини антисемитско движение, което е довело до особенности и държавна политика от

нито и е имало, кога по-слабо, кога по-силно движение против евреите. За забелязване са дори няколко кръжави събития, които са останали паметни в историята на Румъния и евреите от тогава.

Най-много антисемитството се прояви през последните няколко години. Било когато много комунистически функционери хванати в конспиративна дейност, се указали от еврейски произход, било по външни влияния, но фактът е, че днес в Румъния съществува едно доста силно антисемитско движение. На няколко пъти това движение се помъчи да впрегне, да даде по-голямо значение на румънското обществено мнение, но не успя. Румънският народ в трезвено и спокоен, не се поддаде до сега на никакви външни влияния. Заговори се за ревизия на мирните договори, за коригиране на граници и пр. Като отзвук на тия слухове тръбваше да се образува и в Румъния нещо, което да се противопостави на тая ревизия. Образува се противоревизионистическа националистическа лига. Въ нея влязоха, много естествено, много добри румънци с чистата съвест да пазят

интересите и границите на своя народ. Там се намъкна и г-н Ст. Попеску, стопанин-директор на в-к "Универсул". Въ това движение, въ помощ на родината — антиревизионистко — се впрегнаха най-добрите румънски сили. "Универсул", начело с своя стопанин, и майки може би, някои стари смътки с някои еврейски водители, начена кампания против евреите. Тая кампания, като лична отначало, взема впоследствие обществено характер. На страната на г. Ст. Попеску се нареди и народната гвардия с антисемитите на г. проф. Куза. Започна се борба, която се разрази въ по-голям мащаб, докато се дойде до положението г-н Ст. Попеску да е в вестник "Диминяца" изразителя на цялото еврейско обществено мнение. Ниченаха се взаимни обвинения, нападци, дори заплашвания. С т и г н а се двата вестника да подпушват на своите привърженици и читатели да се унищожават — да се изгарят вестниците въ провинцията и столицата. Безспорно, по-силният се "Универсул", защото той сумя да погледичка и използва националните чувства. По тая начин се

Патриотаритъ

Въ таякната действителност на нашето ежедневие изкренното ни желание да бъдем въ добри и братски отношения съ всички граждани живущи въ тая страна, посреща една упорита съпротива, която не може да оставя освен браздата на дълбокото огорчение. Всяка една проява на сдружение или сближение, намираща своя отговор въ шовинистически вой на националната явни провокатори, които не смущавани от никого, съят се-лето на антагонизма.

Нужно ли е да се посочват случаи, когато въ печатни листове, съ черни букви се пише, че: "всяки гражданин българин трябва да бъде бит, гонен", че пакта на румънизиранието на Нова Добруджа е един единствено

венз, преследванията (persecution).

Тия страшни закани, писани черно на бяло, могат да се четат въ последния брой на желтия лист "Легионари".

Ние сме уверени, че всеки разумен румънец, който е прочел този лист, да го е захвърлил съ възмущение. Защото един съвестен, добър, истински и доблестен румънец подобни злословия и явни заплашвания не би направил. Това е едно престъпно деяние, наказуемо от закона, на което са способни само екзалтираните елементи, нямачи въ себе съ нищо румънско, хора от съмнителен произход, агенти-провокатори, които за една срам се самонаричат патриотари. Юл.

ВЪНШЕНЪ ПОЛИТИЧЕСКИ

ПРЕГЛЕДЪ

ГОЛЕМИТЪ ИЗМЕНАДИ НЕ СЪ ИЗКЛЮЧЕНИ

Искането на Германия

Медunarодното политическо положение, което за моментъ бѣше уталожено, наново влиза въ фазата на мжнотинитъ отъ голѣмъ мащабъ. Въ английскитъ политически срѣди, въ които всѣко събитие се коментираше съ хладнокрѣвие, днесъ владѣе сериозна загриженостъ, която задава положението въ срѣдна Европа.

Въ Франция преобладава мнението, че Германия наскоро ще изненада свѣта. По тоя случай, в-ль "Льо Журналъ" предава една телеграма отъ Берлинъ, въ която се казва: "Въ германскитъ политически срѣди сѣж уверени, че следъ като г. Хитлеръ ще връжи отго-

вора по британския въпросъ, английското правителство веднага ще изпрати свой специаленъ пратеникъ въ Берлинъ, съ мисията да се обсъди начина за слагане основитъ на едно ново Локarno".

Но въ францускитъ дипломатически срѣди проби-ва пѣтъ мнението, че Германия има и други цели, а именно: тя манифестира желанието да се свика една конференция, която да се занимае изключително съ основното ревизиране на Версайския договоръ.

Това не скрива и европейския печатъ, който днесъ повече се занимава съ този въпросъ, отколкото когато да било.

образува единъ фронтъ противъ евреите отъ Румъния, който отъ денъ на денъ взе по-големи размѣри и не се знае къде ще му изльзе края. Явно е, че е обявена война на най-силното малцинство отъ Румъния. Дали е въ интереса на държавата и румънскиятъ народъ тая кампания, държавниците сами трѣбва да оценятъ. Въ всѣки случай смѣтаме, че симпатитъ на вънкашниятъ свѣтъ, ще бѣдатъ на страката на по-слабия, отъ което може да се тегли заключението, че съ

това движение се излагатъ румънскитъ интереси.

Въ всѣки случай, смѣтаме, че г-н Ст. Попеску и в-к "Универсул" сѣж по-големи румънци отъ насъ, повече разбиратъ тия работи, та нека правятъ онова, що имъ диктуватъ тѣхнитъ национални чувства и интереси! Все пакъ, да не забравятъ, че постѣгатъ върху е д н о милионно малцинство, имащо подкрепата на дирижирацитъ днесъ европейското положение държави.

Ат. Цвятковъ

пр.?

Знаятъ ли нашитъ добруджанци-интелектуали колко отзивчиви сѣ редакциитъ на литературнитъ списания къмъ преводи изъ българската литература? Единъ нашъ студентъ ми разказваше какъ настоятелно го молил редактора на едно сериозно списание да му дава преводи отъ български.

И много още факти могатъ да се приведатъ, за да се засвидетелствува интереса, който румънцитъ иматъ къмъ нашата култура.

Една системна дейностъ трѣбва да се предприематъ непосредствения надзоръ на нашитъ културни институции. Отъ компетентни хора трѣбва да се избиратъ пѣсни, разкази, или пиеси за преводъ. Работата на преводачитъ трѣбва да се поощри. Редакциитъ, макаръ и благосклонни, трѣбва още повече да се заинтересуватъ, като имъ се представятъ върни и художествено направени преводи, а не дилетантски упражнения. Най-хубавото да се предложи въ най-хубавъ преводъ на румънския културенъ свѣтъ.

Макаръ и провинциално — защото обикновено се смѣта, че провинцията убива духовнитъ стремеже на личността — нашето общество не е лишено отъ способни интелектуали, които успѣшно биха могли да вършатъ тая полезна отъ такова значение работа.

Трудетъ имъ въ това направление ще осмисли още повече тѣхното съществуване, като хора на духовнитъ занимания.

Георги Язаджиевъ

Букурещъ

Чети в-къ

Добруджански гласъ

на концерта, който мощния хоръ "Родина" — мертъ недостатъчно оповестенъ и посетенъ — присъстваха много румънски музиканти. Презъ паузата очитъ единъ младъ румънски дилегантъ и композиторъ свѣдѣлъ отъ искренъ възторгъ. Той не знаеше отъ какво по-но да искаже възхищението отъ високо художествено изпълнение, отъ добротата и оригиналността на самата българска музика.

Отъ где ще вземе този ен-сализиранъ румънски дилегантъ, готовъ да разцѣлява хора съ български пѣсни, една музикална пиеса съ преводъ на румънски текстъ? А кой може да превежда на румънски, ако не ние добруджанци, които, божемъ и не претенции, че познаваме румънски езикъ, че сме усвоили румънската култура и

Журнализъмъ

Журнализмътъ е едно отъ най-благороднитъ занятия, стига да се упражнява съ достоинство, съ честъ и вещина.

Писателътъ, който пише статии въ вестниците е и журналистъ. Викторъ Юго, Балзакъ, Едмондъ, Пинаръ бѣха писатели и журналисти едновременно.

Любенъ Каравеловъ, Стамболовъ, Захарий Стяновъ, Стоянъ Михайловски бѣха журналисти и тогава когато не правѣха професия съ свое о писание въ вестниците.

Журналистътъ трѣбва да пише само онова, което отговаря на неговитъ възгледи, на неговото вѣру, на едно избрано отъ него становище по политически, държавни и обществени въпроси.

Той говори и тогава, когато съзнателно премълчава да се изкаже по нѣкои важни въпроси на деня. Неговото мълчание не може да се извини съ това, че отсъствувалъ, когато въпроси отъ подобно естество сж били предметъ на разглеждане въ печата.

Статии отъ важно значение, които иматъ за целъ да ръководятъ и създаватъ общественото мнение, както и критикитъ отъ областта на изкуството и литературата, трѣбва да бждатъ скрепени съ подписа на журналиста.

Съ това той ангажира името си и довѣрието на което се радва съ обществото. Така писаното има повече тежестъ и значение.

Вестникъ, който уважава себе си и държи на своитъ читатели, трѣбва да изисква отъ тия, които пишатъ въ него да

даватъ точни информации.

Правенитъ въ него приценки, дори малката хроника, трѣбва да бждатъ плодъ на усиленъ трудъ, прилежание.

Отъ журналистиката се изисква талантъ.

Войната, която измѣни лицето на много нѣща въ живота, подеиства да се измѣни физиономията и на печата.

Американската метода да се пишатъ вестници за сензации, въ който курсътъ на въображението е развитъ по нѣкога до такава степенъ, че истината заема второстепенно мѣсто, зарази журнализма и въ Европа.

Д-РЪ Н. П.

ЕДИНЪ ОПАСЕНЪ ОПИТЪ

Неодавна професорътъ по химия въ варшавския университетъ Стрижовски направилъ предъ голѣмъ брой студентъ и членове на академията единъ опитъ, който произвелъ силно впечатление всрѣлъ присѣстващитъ.

Професорътъ прочелъ твърде интересенъ рефератъ по новитъ противоотрови. Презъ време на реферата проф. Стрижовски взелъ твърде силна доза сублиматъ, която била петъ пѣти по-голѣма отъ носимото количество. Следъ това той изпилъ противоотрова, която била съставена отъ него, и продължилъ съ пълно спокойствие реферата си като чели нищо не се е случило.

Съ този личенъ опитъ референчикътъ искалъ да докаже, че отравянията може да се обезсилятъ чрезъ чеабавно поглънати съответни противоотрови.

„ВЪСТЪ“

— Въ редакцията ни постъпи едно дълго писмо на учители - българи отъ Частното българско основно училище отъ Базарджикъ, съ което протестирагъ противъ „Протеста“ който се появи въ единъ мѣстенъ листъ и който бѣше подписанъ „Отъ учителството при Бѣлг. частно основно училище“.

Противъ този нещастенъ „Протестъ“ недоволствува и цѣлото учителство при Българскитъ Частни Гимназии отъ града ни.

Ето до къде довежда неблагоприятното и тенденциозността!

— Между нашитъ селяни се пускатъ тревожни слухове, че щяло да има ново отнемане на земи и т. п. Предупреждаваме всички братя отъ селята да не се вслушватъ въ брѣщолевенията на агента - провокатори. Ако има нѣщо сериозно и вѣрно „Добруджански гласъ“ ще го съобщи на време.

— Въ Балчикъ пребивава отъ дълго време голѣмия румѣнски художникъ г. Тоница. Ние научихме най-похвални работи за поведението на този благороденъ артистъ, когото сочимъ за примѣръ на всички, които скжпятъ доброто ренуме на румѣнияма. Сжщото ще кажемъ и за г. инж. Романъ, бившиятъ частенъ секретаръ на покойния Ионъ И. К. Братияну, който си обзаведе стопанство до Балчикъ.

— Презъ последнитъ нѣколко дни на много мѣста

ЗЕМЕДѢЛЦИ

„DEERING“ Mc. CORMICK

Разполагайки съ голѣмъ старъ стокъ отъ **ОРИГИНАЛНИ** Деерингъ и Макъ Кормикови резервни части, които по **ПУСНАХЪ СЪ 75 НА СТО НАМАЛЕ**

чество надмидесеткшнитъ **ЖЕТВА** въразича, косвсички други дѣлски маши

Сжшо ще намѣрите въ магазина ми резервни части за всички системи Massey-Harris, Evert, Adriance, Joston, Ambi, Krup, Lang, Deutsche Plano, Champion, Osborn, Valtter Vood, Rai Metal, Victoria, Milvochi, Graif, Fr. Melichar etc. на извънредно низки цени. Сжщо разполагамъ съ **ВСИЧКИ ВИДОВЕ КЛЕНКИ, ГВОЗДЕИ, КАИШИ, ПАМАРИНИ**

НЕ КУПУВАЙТЕ ПРЕДИ ДА ПРОВѢРИТЕ МОИТЪ ЦЕНИ И СЕ УВѢРИТЕ, ЧЕ СТОНАТА, КОЯТО ВИ ПРОДЪЛЖА Е ОТ

СТЕФАНЪ П. СМОКОВЪ

ЖЕЛѢЗАРСКИ МАГАЗИНЪ — Базарджикъ, ул. „И. Г. Дука“ 44 — Телефонъ

изъ окръга паднаха проливни дъждове, придружени съ градъ. Въ каварненско градътъ е нанесълъ голѣми опустошения; въ с. Сидаметъ и околността загубитъ били 90 на сто. Въ Балчишко, Батовата и на др. мѣста загубитъ сж по-малки. Вчера е падналъ градъ въ Оланча и околността.

— Въ недѣля, 21 т. м. въ църквата „св. Троица“ ще пѣе мъжкия хоръ, подъ диригентството на г. Щуровски.

— Споредъ новата административна реформа, въ всички общини се образуватъ специални комисии, които ще разглеждатъ спорнитъ случаи, изникнали между жителитъ на общината. Не намѣрили своето разрешение тукъ, тѣ ще бждатъ отнесени въ окръжното управление.

— Утре, недѣля, въ мѣстното спортно игрище ще се състезаватъ представителнитъ футболни тимове на Базарджикъ и Каварна за провинциалната купа.

Победителя въ утрешния мачъ, следъ това следва да играе съ Силистра, Каларашъ, Констанца и Пловещъ.

— Поминалъ се е въ Силистра нашия добъръ съгражданинъ Владимиръ Ив. Марчевъ, близъкъ сродникъ на депутата отъ Дуросторски окръгъ г. Иванъ Ан-

геловъ.

Сърдечни съболезнования на опечаленитъ.

— Пощенския чиновникъ отъ с. Шаханджий, Калиакренски окръгъ

е изнасилилъ 6 годишното момиченце Екатерина Г. Петрова, която отъ 3 месеца е болна и издава знаци на умоповредена.

Арестуванъ, садистътъ бѣше освободенъ отъ тукашния окръженъ сждъ, но поради обжалване Апелативния сждъ отъ Констанца, нареди да бжде задържанъ въ затвора.

На 23 т. м. ще се разгледа дѣло № 448 936 заведено противъ злодѣца.

— Край с. Карапча, въ „старото село“ е била откритъ една медна монета отъ времето на Алекс. Ма-

кедонски.

— Инж. Попъ, официална службачикъ, има едно крадизѣикателско поведѣние. Този господинъ да, че не държи на телството, че е сѣ „човѣкъ училъ мага“...

Давамъ подъ

сградитъ на бр. Х. Каревъ сѣ дворецъ отъ ското находиши се въ Базарджикъ при такачната фабрика Меламедъ. Сградитъ се и на части. Сжщо, да хект. ниви въ землището Базарджикъ, край шосе Варна, отъ които 80 хект. едно мѣсто, застигнати отъ околнитъ растениа. Искате да дамъ на части: 50 хект. и 21 хект.

За споразуменията ул. „GOLEȘTI“ 7, Базарджикъ

SUVERAN CONTRA DURERILOR

JAWOL

DE CA GRIPĂ MIGRENĂ NEURALGIE

„ЯВОЛЬ“ Е НАИ-СИГУРНИЯ ЛѢКЪ ПРОТИВЪ ГЛАВОБОЛИЕ, ГРИПА МИГРЕНА И НЕВРАЛГИИ

Собственикътъ, отг. редакторъ Я. х. Яневъ

Трoдoгpафия „IZVOR“ — Базарджикъ